

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Łucja Oleksy-Miszczyk
Protokolant:	sekretarz sądowy Wioleta Motyczka

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2022 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa H. P., I. P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w K.

o zapłatę

1) zasądza od pozwanej (...) S.A. w K. na rzecz powódki H. P. kwotę 109.713 (sto dziewięć tysięcy siedemset trzysta trzy) złotych

z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od następujących kwot:

- 6.000 (sześć tysięcy) złotych od dnia 15 stycznia 2021 roku do dnia 27 września 2021 roku;

- 109.713 ((sto dziewięć tysięcy siedemset trzysta trzy) złotych od dnia 23 października 2021 roku;

2) zasądza od pozwanej (...) S.A. w K. na rzecz powódki I. P. kwotę 27.428,25 (dwadzieścia siedem tysięcy czterysta dwadzieścia osiem 25/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od następujących kwot:

- 1.500 (tysiąc pięćset) złotych od dnia 15 stycznia 2021 roku do dnia 27 września 2021 roku;

- 27.428,25 (dwadzieścia siedem tysięcy czterysta dwadzieścia osiem 25/100) złotych od dnia 23 października 2021 roku;

3) w pozostałej części powództwo oddala;

4) zasądza od pozwanej na rzecz powódki H. P. kwotę 3.564 (trzy tysiące pięćset sześćdziesiąt cztery) złote tytułem zwrotu kosztów procesu;

5) zasądza od pozwanej na rzecz powódki I. P. kwotę 2.376 (dwa tysiące trzysta siedemdziesiąt sześć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

6) nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 9.398,44 (dziewięć tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt osiem 44/100) złotych tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Powódki H. P. i I. P. wniosły o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz powódki H. P. kwoty 6.000 zł i na rzecz powódki I. P. kwoty 1.500 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkodę spowodowaną ruchem zakładu górniczego. W uzasadnieniu wskazały, że są właścicielkami nieruchomości położonej w R., na której ujawniły się szkody górnicze. Na skutek eksploatacji górniczej w budynku powódek powstały pionowe i poziome pęknięcia elewacji bocznych oraz tylnej, pęknięcie we wnęce okiennej tarasu oraz obniżenie i pęknięcie płytek posadzkowych tarasu. Z kolei w otoczeniu powstało pęknięcie cokołu ogrodzenia frontowego oraz bocznego i miejscowe obniżenie kostki, w szczególności w obrębie tarasu budynku, budynku gospodarczego i przejścia do budynku przy ul. (...).

Pozwana w odpowiedzi na pozew (k.20 i nast.) wskazała, że nieruchomość powódek znajduje się w zasięgu wpływów eksploatacji górniczej i podniosła, że powódki nie są jedynymi właścicielkami przedmiotowej nieruchomości i z tego względu w razie oszacowania ewentualnej kwoty odszkodowania za szkody pochodzenia górniczego powódkom winna należeć się odpowiednia część tej kwoty. Nie kwestionowała okoliczności, że w składniach budowlanych powódek mogą znajdować się szkody pochodzenia górniczego, jednak wnosila o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego co do zakresu tych szkód i kosztów ich naprawy. Wniosła również o oddalenie powództwa w części dotyczącej odsetek za opóźnienie od dnia doręczenia odpisu pozwu, wskazując, iż z uwagi na spór co do wysokości odszkodowania, odsetki powinny być naliczane najwcześniej od daty wydania wyroku.

Po przeprowadzeniu dowodu z opinii budowlanej pismem z 23 września 2021 roku (k.138) powódki dokonały rozszerzenia powództwa, poprzez żądanie zasądzenia na rzecz:

- H. P. kwoty 131.655,62 zł tytułem odszkodowania za szkodę spowodowaną ruchem zakładu górniczego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi: od kwoty 6.000 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia modyfikacji powództwa; od kwoty 131.655,62 zł od dnia następującego po dniu modyfikacji powództwa do dnia zapłaty;

- I. P. kwoty 32.913,90 zł tytułem odszkodowania za szkodę spowodowaną ruchem zakładu górniczego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi: od kwoty 1.500 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia modyfikacji powództwa; od kwoty 32.913,90 zł od dnia następującego po dniu modyfikacji powództwa do dnia zapłaty.

Pozwana w piśmie z 29 września 2021 roku (k.140) podtrzymała w całości dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił co następuje:

Powódki są współwłaścicielkami nieruchomości położonej w R. przy ul. (...) w częściach ułamkowych, a ich udziały wynoszą odpowiednio po 1/6 I. P. i po 4/6 H. P., dla której Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) (odpis księgi wieczystej k. 155 i nast.). Na nieruchomości posadowiono budynek mieszkalny, trzykondygnacyjny, częściowo podpiwniczony, wolnostojący z osobnym garażem. Budynek został wzniesiony w 1986 roku.

W związku z ujawnieniem się szkód charakterystycznych dla szkód pochodzenia górniczego, przede wszystkim wystąpieniem pęknięć na elewacji budynku mieszkalnego jak i ogrodzenia wnioskiem z dnia 1 lipca 2020 roku (k.13 i nast.) powódki wystąpiły do pozwanej o naprawienie szkody zaistniałej na nieruchomości. Do zawarcia ugody nie doszło.

Nieruchomość znajduje się na terenie objętym wpływami eksploatacji górniczej. Budynek został zaprojektowany i wykonany z zabezpieczeniem konstrukcyjnym dla terenów objętych III kategorią terenów górniczych. Stwierdzone przez biegłego uszkodzenia na obiekcie mieszkalnym, a to:

- liczne i różnokierunkowe spękania tynku strukturalnego na wszystkich ścianach (spękania poziome i pionowe, spękania na całej wysokości budynku na stykach naroży ścian przyległych do siebie, zarysowania „schodkowe”); pęknięcia w szpaletach drzwi tarasowych, głuche tynki;
- na tarasie: odspojenia i tzw. „głuche” płytki gresowe, widoczne odspojenia cokołu z płytek gresowych, liczne spękania i odspojenia płytek gresowych, widoczny „uskok” (pęknięcie konstrukcyjne płyty tarasowej), widoczne osiadanie bryły tarasu względem bryły głównej budynku;
- na elewacji budynku garażu (...) - stanowiskowego: pionowe pęknięcia tynku strukturalnego na ścianie szczytowej oraz pionowe pęknięcie na ścianie tylnej;
- na ogrodzeniu frontowym biegły stwierdził pęknięcie konstrukcyjne pionowe podwaliny murowanej odchylenie podwaliny murowanej od pionowego słupka;
- pęknięcia konstrukcyjne pionowe podwaliny betonowej wraz z przemieszczeniem w 3 miejscach na całej wysokości elementu oraz delikatny przechył ogrodzenia w kierunku sąsiada wraz z odspojeniem podwaliny betonowej od krawężnika drogowego;
- zapadnięcie kostki brukowej w bezpośrednim sąsiedztwie murów przyziemia oraz pofałdowanie i nierówności lokalne nawierzchni brukowej

są typowe dla szkód górniczych i zostały wywołane działaniami i ruchem zakładu górniczego strony pozwanej. Z treści opinii wynika, że w pomieszczeniach wewnętrznych mieszkalnych nie stwierdzono żadnych szkód, budynek jest w dobrym stanie, w trakcie normalnego użytkowania i jest zamieszkały (opinia biegłego sądowego z zakresu budownictwa k.47 i nast.).

Naprawa szkód polegająca na wykonaniu robót przywracających stan poprzedni jest możliwa, a całkowity i realny koszt przywrócenia nieruchomości powódek do stanu poprzedniego wynosi 139.265,19 zł netto (k.109), w tym w zakresie budynku mieszkalnego 44.844,22 zł, zaś w zakresie składników budowlanych 94.420,97 zł. Koszty naprawy brutto, przy przyjęciu stawki Vat 8% w stosunku do budynku mieszkalnego i 23 % w stosunku do pozostałych składników budowlanych dają łączną kwotę 164.569,53 zł.

Opisany stan faktyczny został ustalony w oparciu o przywołane dowody, w tym dowody z dokumentów i opinię biegłego. Wydana w sprawie opinia jest jasna, pełna i nie zawiera sprzeczności, koresponduje z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Nie była również kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd zważył co następuje:

W myśl art. 144 prawa geologicznego i górniczego właściciel nie może sprzeciwić się zagrożeniom spowodowanym ruchem zakładu górniczego, który jest prowadzony zgodnie z ustawą. Może on jednak żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody, na zasadach określonych ustawą. Zgodnie z art. 146 ust.1 pr. geol. i górniczej odpowiedzialność za szkodę ponosi przedsiębiorca prowadzący ruch zakładu górniczego, wskutek którego wystąpiła szkoda, przy czym jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawiania szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (art. 145) .

Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie prowadzi do wniosku, iż zachodzi związek przyczynowy pomiędzy szkodą powstałą w budynku powódek, a eksploatacją górniczą prowadzoną przez należący do pozwanej zakład górniczy. Pozwana ponosi tym samym odpowiedzialność za szkody górnicze na nieruchomości strony powodowej.

Zakres szkód, pozostających w związku z eksploatacją górnictw, jak i sposób ich naprawy wynika z opinii budowlanej. W myśl art. 363 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego bądź przez przywrócenie do stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Suma ta winna odpowiadać wartości poniesionej szkody. W niniejszej sprawie naprawienie szkody poprzez przywrócenie do stanu poprzedniego jest możliwe z technicznego punktu widzenia, a koszt naprawy został oszacowany zgodnie z art. 363 § 2 k.c. w związku z art. 145 p.g.g., na łączną kwotę 164.569,53 zł brutto. Mając na uwadze, iż ww. nieruchomości stanowi przedmiot współwłasności pomiędzy: H. P. po 4/6, I. P. po 1/6 i P. P. po 1/6, który nie był stroną niniejszego postępowania, zasądono w oparciu o przepis art. 144 ust. 1 p.g.g., na ich rzecz - stosownie do przysługujących im udziałów – kwoty: na rzecz H. P. 109.713 zł oraz na rzecz I. P. 27.428,25 zł.

O odsetkach orzeczono w oparciu o art. 481 § 1 k.c., przyjmując początkowe daty naliczania odsetek od kwoty dochodzonej w pozwie na dzień następny po doręczeniu pozwanej odpisu pozwu, natomiast w zakresie kwoty dochodzonej na skutek rozszerzenia powództwa od dnia następnego po doręczeniu pozwanej pisma rozszerzającego powództwo, uznając że doręczenie tych pism stanowiło skuteczne wezwanie do zapłaty pociągające za sobą wymagalność roszczenia. W pozostałym zakresie powództwo oddalono.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c. stosując zasadę ich stosunkowego rozdziału, przy uwzględnieniu, że powódki utrzymały się ze swoim żądaniem w około 83 %. W pkt. 4 i 5 wyroku rozliczono koszty zastępstwa procesowego stron (po 5.400 zł po każdej ze stron), zaś w pkt. 6 wyroku koszty sądowe. Na koszty sądowe złożyły się opłata od pozwu 8.229 zł i wydatki na biegłego 3.937,79 zł. Łącznie koszty sądowe zamknęły się kwotą 12.166,79 zł, z czego przy zastosowaniu zasady stosunkowego rozdziału kosztów na pozwaną przypada 10.098,44 zł, z czego 700 zł pozwana uiściła w formie zaliczki w toku procesu. W tej sytuacji Sąd na zasadzie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 9.398,44 zł.

SSO Lucja Oleksy-Miszczyk